

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH

Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA.

№ 17.

25 Listopada 1919 r.

TREŚĆ:

	str.
1. Ustawa w przedmiocie dóbr donacyjnych	524
2. Rozporządzenie Rady Ministrów o tymczasowej organizacji powiatowych władz administracyjnych I instancji na obszarze b. zaboru rosyjskiego	526
3. Rozporządzenie Rady Ministrów, normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskich	528
4. Rozporządzenie o legalnych jednostkach miar, dozwolonych do dalszego tymczasowego używania	529
5. Rozporządzenie Ministra Apropowizacji w przedmiocie zwalniania ziemniaków na cele przemysłowe	530
6. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie wydawnictwa urzędowego p. t. „Polska Księga Stadna koni pełnej krwi angielskiej“	531
7. Przepisy dla Komisji do spraw „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“	536
8. Okólnik № 48 w przedmiocie opłat stemplowych od podań wnoszonych przez pp. posłów Sejmu Ustawodawczego	537
9. Ruch służbowy	538

U S T A W A

z dnia 25 lipca 1919 roku.

w przedmiocie dóbr donacyjnych.

Art. 1. Położone na terytorjum b. Królestwa Polskiego dobra donacyjne, nadane na prawie majoratowem podług przepisów z dnia 4/16 października 1835 r. powracają w posiadanie Państwa Polskiego, jako jego własność. Wraz z dobrami temi przechodzi na własność Państwa wszystko, co stanowi w tych dobrach nieruchomości z przeznaczenia, oraz dóbr tych przynależności i przybytki.

Art. 2. Własność Państwa stanowią również wszelkie sumy i należności powstałe z tytułu aljenacji części b. dóbr donacyjnych, jako też odsetki od tych sum i dochody z dóbr, obliczone od dnia 5 sierpnia 1915 r.

Art. 3. Tytuły, uzasadniające posiadanie dóbr, w art. 1 wymienionych, przez donatarjuszków lub ich spadkobierców, będą na wniosek Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych przepisane w księgach hipotecznych na rzecz Państwa Polskiego, jako wyłącznego ich właściciela.

Art. 4. Donatarjusze i ich spadkobiercy żadnych pretensji do Państwa Polskiego z tytułu nadań na mocy przepisów 1835 r. rościć nie mogą.

Art. 5. W celu zabezpieczenia sum należnych od donatarjuszy Państwu, instytucjom czy też osobom prywatnym zostanie nałożony sekwestr na wszelki ich majątek ruchomy i nieruchomy na ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej znajdujący się. Wartość majątku tego w szczególności zabezpieczyć ma wypłacenie:

- a) kaucyj, pobranych przez donatarjuszków od dzierżawców i od administratorów poręczających dóbr donacyjnych, a dotąd niezwróconych;
- b) zaległych podatków skarbowych i należności publicznych oraz długów hipotecznych;
- c) sum przypadających na pokrycie pretensji dzierżawców, administratorów poręczających i innych osób do donatarjuszków z tytułu posiadania przez nich dóbr donacyjnych;
- d) należności Skarbu Państwa z tytułu sprzecznych z zasadami niearuszalności dóbr donacyjnych aljenacji.

Art. 6. Pod względem zarządu dobra donacyjne zostają zrównane ze wszelkimi innymi majątkami państwowymi z zastrzeżeniami, postanowionymi w niniejszej ustawie.

Art. 7. Zawarte przed ustanowieniem zarządu państwowego dóbr donacyjnych umowy: ich dzierżawy, administracji poręczającej lub sprzedaży poręb leśnych, jako też i umowy co do wynagrodzenia za użytkowanie powierzchni i wnętrza dóbr donacyjnych dla celów przemysłu górniczego, — mogą być przez Zarząd dóbr państwowych rozwiązane za uprzednim na rok zgóry wymówieniem.

Art. 8. Przedterminowe rozwiązanie umów, dokonane na mocy § 7 lub też poprzednio na mocy art. 7 dekretu z dnia 4 listopada 1918 roku, nie stwarza prawa do odszkodowań na utracenie korzyści.

Wszelako dzierżawcy i administratorowie poręczający byłych dóbr donacyjnych w wypadkach przedterminowego nie z ich winy rozwiązania kontraktów otrzymają odszkodowanie za poczynione w dobrach nakłady i inwestycje, o ile uznane zostaną dla dóbr za niezbędne i o ile wydatkowane w ten sposób sumy nie zostały zamortyzowane przez wynikię stąd zwiększenie się pobranych dochodów. Za podstawę obliczenia wartości inwestycji i ulepszeń wzięta będzie cena materiałów i robocizny włożonych w czasie ich poczynienia.

Art. 9. Zarząd Dóbr Państwowych może żądać niezwłocznego rozwiązania wszelkich umów, zawartych przed objęciem przezeń dóbr donacyjnych, o ile prowadzą one do uszczuplenia całości tych dóbr lub narażają je na wyniszczenie.

Art. 10. Wszelkie umowy, zawarte dla ominięcia przepisów ustawy niniejszej albo przepisów dekretu z dnia 4 listopada 1918 roku dla uchylenia się przed ich skutkami lub dla osiągnięcia celów z niemi sprzecznych, są nieważne z mocy samego prawa.

Art. 11. Wszelkie nieuiszczone do dnia 4 listopada 1918 r. zobowiązania na rzecz donatarjusza, jako posiadacza dóbr donacyjnych, lub na rzecz osób prawa jego przedstawiających, wykonane być mają do rąk Zarządu Dóbr Państwowych, a to pod grozą nieważności uiszczenia.

W szczególności do kas Zarządu Państwowego wpłacane być winny zarówno wszelkie należności z tytułu aljenacji części tych dóbr, jako też stanowiące dochód z nich albo jednostki od kapitałów, uzyskanych za aljenowane przed wydaniem ustawy niniejszej części dóbr donacyjnych.

Art. 12. Wszelkie nabyte przed ogłoszeniem ustawy niniejszej prawa do dóbr donacyjnych wykonywane odtąd być mogą nie inaczej, jak za uprzedniem zezwoleniem Zarządu Dóbr Państwowych.

W dobrach donacyjnych, nie wziętych przed ogłoszeniem ustawy niniejszej w zarząd państwowy, dzierżawcy, którzy objęli już dobra w swe posiadanie, i wogóle osoby, które na mocy praw w dniu ogłoszenia niniejszej ustawy posiadanych użytkują z dóbr donacyjnych lub jakiegokolwiek ich części — mogą w dalszym ciągu, aż do odwołania, wykonywać prawa, których faktyczne wykonywanie już się rozpoczęło: pod warunkiem atoli zgłoszenia do Zarządu Dóbr Państwowych w terminie trzymiesięcznym, uzasadniających te prawa, tytułów i dokumentów. Prolongowane w ten sposób prawa ograniczone będą tylko do czynności prostego zarządzenia majątkiem.

Osoby zaś, które w terminie powyżej oznaczonym praw swych nie zgłosiły, nie mogą się na nie powoływać w obronie przed odpowiedzialnością za czyny względem dóbr donacyjnych po ogłoszeniu niniejszych przepisów bez zezwolenia państwowego.

Art. 13. Przedmioty ruchome, należące do donatarjuszów lub innych osób tytułem własności prywatnej, o ile znajdują się na terenie dóbr donacyjnych, zabierane być mogą przez właścicieli lub zbywane jedynie tylko po stwierdzeniu przez Zarząd Dóbr Państwowych, że nie stanowią przynależności dóbr donacyjnych.

Art. 14. Kto rości jakiegokolwiek pretensje do b. donatarjuszów z tytułu posiadania przez nich dóbr donacyjnych, winien przedstawić Zarządowi Dóbr Państwowych wyszczególnienie swych pretensyj i uzasadniające je

tytuły i dokumenty w terminie rocznym od dnia ogłoszenia ustawy niniejszej.

Pretensje, w terminie tym nie zgłoszone, ulegają przedawnieniu.

Przedawnienie to biegnie przeciwko małoletnim i bezwłasnowolnym z zastrzeżeniem dla nich regresu przeciwko opiekunom.

Art. 15. Dobra donacyjne, dotychczas w zarząd państwowy nie objęte, winny być przez osoby, pod których zarządem w dniu ogłoszenia niniejszej ustawy pozostają, przekazane w całości Zarządowi Dóbr Państwowych w terminach, ustalonych przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 16. Osoby i instytucje, pod których zarządem w dniu ogłoszenia niniejszej ustawy pozostają, nieobjęte jeszcze w zarząd państwowy dobra donacyjne, obowiązane są w terminie 3-miesięcznym od dnia ogłoszenia ustawy niniejszej pod rygorem odpowiedzialności sądowej przedstawić Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych dokładne sprawozdanie o stanie pozostających pod ich zarządem dóbr, tudzież rachunki z przekazanych sum i poczynionych wydatków podług ustanowionego wzoru. W zasługujących na uwzględnienie wypadkach termin ten może być przez Zarząd Dóbr Państwowych przedłużony.

Art. 17. Z dniem ogłoszenia ustawy niniejszej dekret z dnia 4 listopada 1918 roku w przedmiocie dóbr donacyjnych traci moc obowiązującą.

Art. 18. Przepisy wykonawcze do ustawy niniejszej wyda oraz tryb obliczania i wypłaty odszkodowań wymienionych w art. 4 i 9 ustawy niniejszej ustali Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Sprawiedliwości.

Marszałek: |

Trąmpczyński

Prezydent Ministrów:

w z. *S. Wojciechowski*

Minister Rolnictwa

i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski*

Minister Skarbu:

Karpiński

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Śmiarowski*

(Dziennik Ustaw № 72 z dn. 5.IX 1919 r. poz. 423).

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

o tymczasowej organizacji powiatowych władz administracyjnych
I instancji na obszarze b. zaboru rosyjskiego.

Art. 1. Dawny rosyjski administracyjny podział na powiaty zostaje tymczasowo utrzymany.

Powiatowa władza administracyjna I instancji zwie się starostwem.

Art. 2. Na czele starostwa stoi starosta, który jest przedstawicielem władzy państwowej w powiecie.

Starostę mianuje Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 3. Starosta sprawuje zarząd powiatu przy pomocy urzędników mianowanych dla poszczególnych działów administracji przez właściwych ministrów względnie wojewodę; jest on odpowiedzialnym wykonawcą zleceń wojewody i służbowym przełożonym wszystkich urzędników starostwa.

Do czasu wprowadzenia województw jest starosta odpowiedzialnym wykonawcą zleceń poszczególnych ministrów.

Art. 4. Do zakresu działania starosty należą wszelkie sprawy administracji państwowej, z wyjątkiem spraw, przekazanych administracji wojskowej, sądowej, skarbowej, szkolnej, kolejowej i pocztowo-telegraficznej oraz urzędom ziemskim. Starosta wydaje, zatwierdza i podpisuje wszystkie rozporządzenia, zarządzenia i orzeczenia starostwa, może jednak poruczyć referentom starostwa w swem zastępstwie wydawanie i podpisywanie zarządzeń i orzeczeń. Rozporządzenia, odnoszące się do całej ludności powiatu, poszczególnych miejscowości lub też pewnych grup ludności, tudzież zarządzenia i orzeczenia wystosowywane do urzędów publicznych podpisywać może tylko starosta względnie jego zastępca.

Art. 5. Urzędy działów administracji skarbowej i szkolnej, działające w powiecie, mają projekty rozporządzeń i zarządzeń treści ogólnej, skierowanych do urzędów podwładnych staroście, np. magistratów, urzędów gminnych i t. p., przysyłać przed ich wydaniem staroście celem uzyskania jego zgody.

Gdyby starosta sprzeciwił się ich wydaniu, należy sprawę przedłożyć do decyzji właściwego ministra względnie wojewody, który poweźmie decyzję w porozumieniu z władzą skarbową względnie szkolną II instancji.

Art. 6. Starostę zastępuje jeden z referentów administracyjnych, którego wyznaczy Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 7. Aż do wydania przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi Ministrami instrukcji dla starostw obowiązują nadal dotychczasowe postanowienia, dotyczące organizacji urzędów powiatowych, o ile nie zostały zmienione niniejszem rozporządzeniem.

Art. 8. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

Warszawa, dnia 28 sierpnia 1919 r.

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Spraw Wewnętrznych:

S. Wojciechowski

(Dziennik Ustaw № 72 z dnia 5-IX 1919 r. poz. 426).

ROZPORZĄDZENIE TYMCZASOWE RADY MINISTRÓW.

z dnia 1 września 1919 roku,

normujące przenoszenie własności nieruchomości ziemskich.

Na mocy ustawy z dnia 2-go sierpnia 1919 r. (Dz. Praw № 64 poz. 384) zarządza się co następuje:

Art. 1. Umowy o przeniesieniu prawa własności nieruchomości ziemskich wymagają dla swej ważności poprzedniego zezwolenia władzy państwowej.

Art. 2. Nie wymagają zezwolenia, przewidzianego w art. 1, wypadki

- a) gdy chodzi o nieruchomość włościańską (rustykałną),
- b) gdy chodzi o działy spadkowe, spowodowane wypadkiem śmierci, zaszyłym przed 1-szym stycznia 1919 r.,
- c) gdy przeniesienie prawa własności następuje w drodze sprzedaży przymusowej,
- d) gdy nieruchomość przechodzi na rzecz instytucyj państwowych lub komunalnych i
- e) gdy podziału dokonywują instytucje państwowe lub przez Państwo upoważnione.

Art. 3. Władze państwowe zezwolenia odmówią, gdyby przeniesienie prawa własności nieruchomości lub jej części uniemożliwiało lub ograniczało zastosowanie zasad reformy rolnej, uchwalonych przez Sejm Ustawodawczy w dniu 10 lipca 1919 r.

Art. 4. Osoby, które pragną uzyskać zezwolenie, wymienione w art. 1, winny wraz z podaniem złożyć właściwemu urzędowi w 2 egzemplarzach istotne warunki przygotowanej umowy o zmianie tytułu własności lub projekt podziału nieruchomości ziemskiej wraz z innemi dowodami, popierającemi żądanie. O złożeniu podania urząd wydaje poświadczenie.

Art. 5. O odmowie na przelew prawa własności na jedną osobę lub na więcej osób niepodzielnie urząd zawiadamia właściwy wydział hipoteczny, względnie sąd, najpóźniej w terminie miesięcznym, zaś przy przelewie prawa własności podzielnie na dwie lub więcej osób najpóźniej w terminie dwu-miesięcznym od dnia wniesienia do urzędu podania. Odpis tego zawiadomienia należy jednocześnie wysłać pod adresem petenta, wskazanym w podaniu.

Jeżeli w ciągu powyższych terminów właściwy wydział hipoteczny, względnie sąd, nie otrzyma odmownej decyzji, strony mogą zawrzeć umowę na warunkach, przedłożonych urzędowi. W b. zaborze austriackim decyzja urzędu, doręczona sądowi, ma być odnotowana w księdze hipotecznej.

Art. 6. Jeżeli w projekcie podziału nieruchomości wskazani są imiennie nabywcy z wyluszczeniem obszaru i ceny kupna poszczególnych działek, zezwolenie na podział zastępuje w stosunku do tych działek zezwolenie na odstąpienie wskazanym nabywcom tytułu własności.

Art. 7. Decyzja zezwalająca na zmianę tytułu własności, ważną jest w ciągu sześciu miesięcy od daty orzeczenia zezwalającego. Jeżeli umowa w tym czasie nie została zawartą, potrzeba dla jej późniejszego zawarcia ponownego zezwolenia albo orzeczenia o przedłużeniu mocy wydanego zezwolenia na przeciąg dalszych sześciu miesięcy, w sposób przewidziany w art. 5.

Art. 8. Zmiany tytułu własności, za wyłączeniem wypadków przewidzianych w art. 2., dokonane z pominięciem lub niezgodnie z decyzją właściwej władzy (art. 9) są nieważne. O nieważności orzekają właściwe sądy na skutek powództwa właściwych urzędów ziemskich. Prawa osób trzecich, nabyte w dobrej wierze, będą zachowane.

Art. 9. Udzielenie zezwoleń oraz inne czynności władzy państwowej, przewidziane w niniejszych przepisach, należą do okręgowych urzędów ziemskich, które w postępowaniu swem stosować się będą do „Przepisów Tymczasowych o Urzędach Ziemskich” z dnia 11 października 1918 r. (Dz. Praw № 11 poz. 22). Na podstawie tychże przepisów strony będą mogły zaskarżać decyzje urzędów ziemskich, powzięte na mocy niniejszego rozporządzenia.

Art. 10. Gdzie nie zostały wprowadzone urzędy ziemskie, uprawnienia nadane im przez niniejsze rozporządzenie będą aż do chwili ich utworzenia wykonywane w pierwszej instancji w b. zaborze austriackim przez Krajowe Komisje obrotu ziemią, utworzone na podstawie rozporządzenia z dnia 9 sierpnia 1915 r. (Dz. Praw P. Austr. № 234) przyczem kompetencja tych Komisji odpowiednio się rozszerza, zaś w b. zaborze pruskim przez Urząd Osadniczy, a w drugiej instancji w obu zaborach przez Główną Komisję Ziemską w Warszawie.

Art. 11. Wydanie przepisów wykonawczych do niniejszego rozporządzenia poleca się Prezesowi Głównego Urzędu Ziemskiego i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą na terytorjum całej Rzeczypospolitej z dniem 14 września 1919 r.

Prezydent Ministrów:

w z. *L. Biliński*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski*

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Śmiarowski*

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:

Stefczyk.

(Dz. Ustaw № 73 z d. 5.IX 1919 r. pozycja 428).

ROZPORZĄDZENIE

o legalnych jednostkach miar, dozwolonych do dalszego tymczasowego używania.

Na podstawie artykułów 1 i 24 dekretu o miarach (Dz. Praw r. 1919 № 15 poz. 211) rozporządzam co następuje:

Art. 1. W granicach ziem byłego zaboru rosyjskiego dozwala się używać aż do odwołania następujących jednostek miar jako legalnych:

Dla pomiarów gruntów: morgi nowopolskiej równej pięciuset pięćdziesięciu dziewięciu tysiącom ośmiuset siedemdziesięciu dwum miljonowym częściom (0,559872) hektara.

W aktach urzędowych miara powierzchni może być wyrażona w tej jednostce tylko na żądanie jednej ze stron i obok miary w metrach kwadratowych lub arach albo ich legalnych jednostkach wtórnych.

W razie niezgodności obydwu miar, mających wyrażać jedną i tę samą wielkość, decydującą jest miara podana zgodnie z dokumentem, na podstawie którego akt został spisany, względnie miara wyrażona w tym układzie, wzorcami miar którego wykonano pomiar bezpośredni.

Dla pomiarów objętości: garnca równego czterem litrom i kwarty równej jednemu litrowi.

Przepisy przechodnie.

Art. 2. W obrocie publicznym dozwala się posługiwania wzorcami miar, wyrażającymi miary dotychczas w kraju używane, a niewymienione w dekreście o miarach (Dz. Praw r. 1919 № 15 poz. 211) lub rozporządzeniu o legalnych jednostkach miar (Dz. Praw r. 1919 № 41 poz. 299) do 31 grudnia 1919 roku, o ile wzorce te były legalizowane we właściwym urzędzie miar, cecha legalizacji nie jest według przepisów tegoż urzędu przedawniona i wzorce same pozostają legalne i rzetelne.

Art. 3. Przepisy wykonawcze do rozporządzenia niniejszego wydaje Główny Urząd Miar.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze otrzymuje moc obowiązującą po upływie dwóch tygodni od daty jego ogłoszenia.

Warszawa, dn. 7 sierpnia 1919 r.

Minister Przemysłu i Handlu:

Hłacia

(Dz. Ustaw № 74 z d. 9.IX 1919 r., poz. 430).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Apropowizacji w przedmiocie zwalniania ziemniaków na cele przemysłowe.

Na mocy art. 1 i 6 „Ustawy z dnia 29 lipca 1919 roku o obrocie ziemniakami w roku gospodarczym 1919/20” postanawia się niniejszem, co następuje:

Art. 1.

Przerabianie ziemniaków w zakładach przemysłowych (gorzelnie, krochmalnie, suszarnie, syropiarnie i drożdżownie) może jedynie mieć miejsce na zasadzie uzyskanego zwolnienia określonej ilości ziemniaków przez Ministerstwo Apropowizacji.

W wypadkach gdy gospodarstwo rolne położone jest w niekorzystnych warunkach komunikacyjnych, utrudniających wywóz ziemniaków kolejami lub statkami, oraz w wypadkach urzędowo stwierdzonego masowego psucia się ziemniaków, Ministerstwo Apropowizacji może udzielać zwolnień ziemniaków w celu przeróbki ich w zakładach przemysłowych.

Art. II.

W celu uzyskania zwolnienia ziemniaków dla przerobu tychże w wyszczególnionych w art. I niniejszego rozporządzenia zakładach przemysłowych, należy wnieść do Ministerstwa Apropowizacji podanie.

W podaniu należy wskazać:

a) dla wszystkich zakładów przemysłowych:

- 1) czy dany zakład przemysłowy stanowi składową część gospodarstwa rolnego, należąc do właściciela tegoż gospodarstwa;
- 2) ilość ziemniaków (w centnarach podwójnych), mających uleść zwolnieniu;
- 3) wysokość tegorocznego zbioru ziemniaków z gospodarstwa rolnego, do którego dany zakład przemysłowy należy;
- 4) stosunek ilościowy stanu sprzężaju przedwojennego i obecnego w gospodarstwie rolnem;
- 5) średnią odległość gospodarstwa rolnego od najbliższej stacji kolei normalnej, względnie kolejki dojazdowej i po jakiej drodze, względnie odległość od najbliższej stacji drogi wodnej;
- 6) przeciętną ilość ziemniaków, przerabianych przez dany zakład przemysłowy w latach 1912/13—1913/14;
- 7) dokładny adres petenta;

b) dla gorzelni:

- 1) ilość inwentarza żywego (z wyszczególnieniem gatunku) w gospodarstwie rolnem oraz przybliżoną ilość ziemniaków, przeznaczonych na pasienie tymże inwentarzem.

Art. III.

Wymienione w art. II-im niniejszego rozporządzenia podania, winny być poświadczone przez miejscową władzę administracyjną Pierwszej Instancji.

Art. IV.

Winni niestosowania się do przepisów, zawartych w rozporządzeniu niniejszem, podlegają karom, przewidzianym przez art. 9 Ustawy z dn. 29 lipca r. b. „O obrocie ziemiopłodami w roku gospodarczym 1919/20“ oraz zamknięciu zakładu przemysłowego.

Warszawa, dnia 9 września 1919 r.

Minister Apropowizacji:

w z. *Oskar Sobański*

(„Monitor Polski“ № 202 z dn. 9-IX 1919 r.).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie wydawnictwa urzędowego p. t. „Polska Księga Stadna koni pełnej krwi angielskiej“.

Art. 1. Urząd Stadnin Państwowych podległy Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych zarządza wydawnictwem urzędowym p. t. „Polska Księga Stadna koni pełnej krwi angielskiej“ (Polish Stud Book).

Art. 2. Do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ może być wpisany tylko koń, którego pochodzenie zupełnie czyste, od przodków pełnej krwi, zostało udowodnione w ośmiu po sobie następujących pokoleniach i którego przodkowie w jakimkolwiek pokoleniu są zapisani w „Angielskiej Księdze Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ (General Stud Book).

Art. 3. Jeśli koń jest importowany, dowody czystego pochodzenia muszą być stwierdzone podpisem dyrektora lub redatora Księgi Stadnej koni pełnej krwi tego kraju, w którym koń się urodził. O ile importowana jest klacz żrebna, takie same dowody winny stwierdzać czystość pochodzenia ogiera, z którym klacz jest zażrebiona.

Art. 4. Każdy importowany koń pełnej krwi musi być zapisany do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ przed upływem dwóch miesięcy od dnia przekroczenia granicy Polski, inaczej nie może brać udziału w wyścigach i prócz tego — on sam i jego potomstwo nie mogą być wpisane do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“. Wyjątek stanowią konie, przyprawdzone czasowo dla udziału w wyścigach, których dowody czystego pochodzenia muszą być jednak złożone zarządowi właściwego Towarzystwa Wyścigów Konnych.

Art. 5. Każdy koń pełnej krwi angielskiej, urodzony w Polsce, musi być zgłoszony dla wpisania do Księgi Stadnej przed 31 grudnia roku, w którym się urodził, z zachowaniem przepisów, zawartych w artykule 2, 3, 4 i 6 niniejszego rozporządzenia. Zgłoszenie ostemplowane jak podanie, powinno być ułożone według wzoru 1-a, 1-b, lub 1-c.

Art. 6. Przy zgłoszeniu konia dla wpisania do Księgi Stadnej winny być wymienione: nazwa konia, płeć, maść, odmiany, data i miejsce urodzenia, nazwy i pochodzenie rodziców, właściciel, hodowca i adres zgłaszającego. Przy zgłoszeniu klaczy żrebnej musi oprócz tego być wymieniona nazwa i pochodzenie ogiera, z którym klacz jest żrebna, oraz ścisła data ostatniego skoku.

Art. 7. „Polska Księga Stadna koni pełnej krwi angielskiej“ powinna być prowadzona z zachowaniem następujących przepisów:

- a) Koń bez nazwy nie może być wpisany do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“.
- b) Jeśli do Księgi Stadnej wpisuje się konia, który otrzymał nazwę nadaną już innemu koniowi, otrzymuje on obok nazwy numer porządkowy rzymski (II, III, IV i t. d.), w porządku otrzymanych zgłoszeń. Numer ten jest obowiązujący dla konia na całe życie. Ta sama nazwa konia, powtarzająca się nie wcześniej niż po upływie piętnastu lat, nie podlega numeracji.
- c) Wiek konia liczy się zawsze od 1-go stycznia roku, w którym się koń urodził.
- d) Jeżeli przy zrzućciu sierści zajdą pewne zmiany w maści lub odmianach konia, powinny one być zgłoszone przed 31 grudnia roku następnego po urodzeniu konia.
- e) Maści uznane jako główne są: siwa, kasztanowata, gniada i kara. Wszelkie inne określenia maści jak to: bułana, biała, bura, skarogniada i t. p. powinny być w razie potrzeby podawane w odmianach. Odmiany maści siwej są: biała, szpakowata, stalowa, dereszowata, hreczkowata.

Odmiany maści kasztanowatej są: izabellowata, jasno-kasztanowata, złoto-kasztanowata, brudno-kasztanowata i bura. Konie kasztanowate mają grzywę i ogon koloru maści lub jaśniejsze.

Odmiany maści gniadej są: jasno-gniada, wiśniowo-gniada, złoto-gniada, ciemno-gniada, skaro-gniada i podżara. Konie maści gniadej mają ogon i grzywę czarne.

Oprócz czterech maści głównych i ich odmian do odmastków zalicza się maść srokąta, tarantowata, bułana i myszata. Wszystkie maści główne jak też odmastki mogą posiadać jabłkowitość; należy wówczas używać terminu: maść gniada jabłkowita, bułana jabłkowita i t. p.

- f) Za odmiany konia uważane są większe lub mniejsze ugrupowania białych włosów, umieszczone na głowie lub kończynach konia. Odmiany na głowie są: pęk białych włosów, gwiazdka, strzałka, łysina; odmiany na nogach są: białe włosy nad koroną, na pęcieniu, na nadpęciu. Kształt i rozmiar tych odmian z dokładnym wskazaniem miejsca, na którym się znajdują, winny być wymienione w zgłoszeniu.

Odmiany mogą być czyste, z ciemnym brzegiem lub pokryte plamami, co należy wskazać.

Siwizna na korpucie konia, w ogonie i grzywie, oraz białe lub ciemne plamy na szyi i kadłubie, nie są uważane jako odmiany.

Art. 8. Do przychówku „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ mogą być wpisywane tylko:

- 1) konie urodzone w politycznych granicach Polski i
- 2) konie urodzone w etnograficznych granicach wszystkich krajów, które kiedykolwiek należały do Polski, o ile są urodzone z klaczy, które w chwili wyżrebienia należą do Polaków.

Konie te są uznane za polskie tylko wówczas, jeśli po urodzeniu i do 1 lipca następnego po urodzeniu roku nie opuszczają granic wymienionych wyżej krajów.

Art. 9. W celu sprawdzenia dokumentów i danych, na podstawie których koń ma być wpisany do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ powołuje się stałą komisję, której skład i uprawnienie określają przepisy specjalne.

Art. 10. Urząd Stadnin Państwowych będzie wydawać należycie ostemplowane świadectwa o wpisaniu koni pełnej krwi angielskiej do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ według wzoru II. Prawo wydawania takich świadectw jest wyłącznym atrybutem Urzędu Stadnin Państwowych.

Art. 11. Kolejne tomy „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ będą wydawane co trzy lata; w przerwach będą wydawane przed 1 maja każdego roku dodatki, zawierające wiadomości o koniach urodzonych i importowanych poprzedniego roku.

Warszawa, dnia 29 sierpnia 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski.*

Wzór 1a.

ZGŁOSZENIE

ogiera stadnego do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej
krwi angielskiej”.

Imię, nazwisko i adres właściciela .....

Ogier (nazwa, maść i odmiany, rok urodzenia) .....

Miejsce urodzenia, hodowca .....

Wpisany do Księgi Stadnej (Państwo, tom i strona księgi) .....

Pochodzenie: Ojciec .....

Matka .....

Ojciec matki .....

Ogier kupiony od .....

Poprzedni właściciele .....

Piśmienne dowody pochodzenia ogiera .....

Podpis .....

Data .....

Adres .....

Wzór 1b.

ZGŁOSZENIE

klaczy stadnej i przychówku do „Polskiej Księgi Stadnej
koni pełnej krwi angielskiej”.

Imię, nazwisko i adres właściciela .....

Klacz (nazwa, maść, odmiany, rok urodzenia) .....

Miejsce urodzenia, hodowca .....

Wpisana w Księdze Stadnej (Państwo, tom i strona księgi) .....

Pochodzenie: Ojciec .....

Matka .....

Ojciec matki .....

Przychówek za lata (pleć, maść i odmiany, nazwa, data urodzenia lub też, że klacz niestanowiona, jałowa, poroniła, urodzone źrebię martwe):

r. 1914 .....

r. 1915 .....

r. 1916 .....

r. 1917 .....

r. 1918 .....

r. 1919 .....

W r. 1919 odchowana z ogierem .....

Klacz kupiona od .....

Poprzedni właściciele .....

Piśmienne dowody pochodzenia klaczy .....

Podpis .....

Data .....

Adres .....

W zór 1c.

ZGŁOSZENIE

przychówku do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej”.

Imię, nazwisko i adres właściciela .....

Klacz (nazwa) ..... w roku .....

niestanowiona, urodziła, poroniła, została jałową, urodziła martwe źrebię po ogierze (nazwa) .....

ogierka, klaczkę (nazwa) .....

maść i odmiany .....

data i miejsce urodzenia .....

klacz pokryta w roku ..... ogierem (nazwa) .....

data ostatniego skoku .....

Podpis .....

Data .....

Adres .....

Wzrór II.

ŚWIADECTWO

o wpisaniu do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“.

Ogier, kłacz ..... rodzice .....

Urodzon .....
 Maść i odmiany .....

jest wpisany do „Polskiej Księgi Stadnej” w roku ..... tom .....

strona ..... za Nr.....

Naczelnik Urzędu Stadnin Państwowych.

Nr.....

Data .....

Uwaga: Wszelkie przejście konia do innych rąk winno być stwierdzone na niniejszem świadectwie podpisem poprzedniego właściciela.

(Monitor Polski Nr. 202 z d. 9.IX. 1919 r.)

PRZEPISY

dla Komisji do spraw „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“.

Art. 1. Na zasadzie rozporządzenia w przedmiocie wydawnictwa urzędowego p. t. „Polska Księga Stadna koni pełnej krwi angielskiej“ powołuje się stałą „Komisję do spraw Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ w następującym składzie:

- 1) Naczelnik Urzędu Stadnin Państwowych, jako przewodniczący.
- 2) Zastępca Naczelnika Urzędu Stadnin Państwowych, jako zastępca przewodniczącego.
- 3) Prezes T-wa Wyścigów Konnych w Polsce.
- 4) Trzech hodowców, mianowanych przez p. Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych na wniosek Naczelnika Urzędu Stadnin Państwowych.
- 5) Redaktor Księgi Stadnej, jako sekretarz.

Art. 2. Zadaniem komisji do spraw „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ jest sprawdzanie, czy zadeklarowany koń może być wpisany do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“.

Art. 3. Komisja do spraw „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“ opracowuje projekty wszelkich zmian oraz uzupełnień warunków i wymagań dla wpisywania koni do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej“.

nej krwi angielskiej”; projekty te nabierają mocy prawnej po zatwierdzeniu przez p. Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 4. Komisja zbiera się obowiązkowo raz na rok w pierwszej połowie lutego i, w razie potrzeby, na wezwanie Urzędu Stadnin Państwowych.

Art. 5. W wypadkach nagłych i tylko z warunkiem przedstawienia wszelkich dowodów o wpisaniu do „Polskiej Księgi Stadnej koni pełnej krwi angielskiej” stanowi czasowo Urząd Stadnin Państwowych.

Warszawa, dnia 29 sierpnia 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski*

(„Monitor Polski” № 202 z dn. 9-IX. 1919 r.).

OKÓLNIK № 48.

Do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelników Zarządów Okręgowych Dóbr Państwowych, Naczelnika Kancelarii Głównej Ministerstwa oraz Kierowników wszystkich urzędów Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych

w przedmiocie

opłat stemplowych od podań, wnoszonych przez pp. posłów do Sejmu Ustawodawczego.

Stosownie do wyjaśnień Ministerstwa Skarbu z dnia 1 lipca r. b. № 42000/19 w sprawie stosowania Dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie opłat od podań oraz świadectw urzędowych (Dz. Pr. № 14, poz. 145) podają do wiadomości pp., że powołany dekret nie zawiera żadnych postanowień, nadających pp. posłom do Sejmu Ustawodawczego prawa osobistego uwolnienia od opłat stemplowych.

Podania, wnoszone przez posłów sejmowych w ich osobistych sprawach do władz i urzędów państwowych, winny być, według zasad ustanowionych w powyższym dekrete, ostemplowane, o ile nie podlegają, ze względu na swą treść, uwolnieniu przedmiotowemu, w myśl tegoż dekretu (art. 6).

Od podań stron bezpośrednio interesowanych odróżnić należy interwencje poselskie, których przedmiotem są te podania.

Interwencje ustne, rzecz prosta, wolne są od opłat stemplowych, jeżeli zatem poseł popiera podanie strony pismem swem, skierowanym do Ministerstwa lub też do jednego z organów Ministerstwa, wówczas pismo to, zastępujące interwencję ustną, od opłaty stemplowej jest wolne, natomiast podanie, które jest przedmiotem interwencji, podlega ostemplowaniu na ogólnych zasadach, o ile nie odpowiada ono warunkom uwolnienia od opłaty, w dekrete z dnia 7 lipca r. b. przewidzianym.

Warszawa, dnia 9 września 1919 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

w z. *Z. Chmielewski*

RUCH SŁUŻBOWY.

Na zasadzie art. 14 Rozporządzenia Rady Ministrów w przedmiocie organizacji Zarządów Dóbr Państwowych zostali przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowani.**

Jan Erdman — inspektorem majątków w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.

Konrad Szubert — inspektorem lasów w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.

Ignacy Soberlin — inspektorem lasów w Zarządzie Okręgowym Dóbr Państwowych w Warszawie.

Jan Markiewicz — nadleśniczym w nadleśnictwie Samsonów.

Kazimierz Krzyżanowski — nadleśniczym w nadleśnictwie Zambrów.

Na zasadzie art. 20 Dekretu w przedmiocie organizacji urzędów ochrony lasów został przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowany.**

Mieczysław Fryben — okręgowym inspektorem ochrony lasów w Warszawie.

Na zasadzie art. 32 Dekretu Rady Regencyjnej o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych w Królestwie Polskiem zostali przez **Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych zamianowani:**

Jan Köppl — inspektorem stadnin państwowych w Zarządzie Stadnin Państwowych.

Józef Zagaja — okręgowym inspektorem pomocy rolnej w Krakowie.

Bolesław Biesiekiński — lekarzem weterynaryjnym powiatowym w Płocku.

Kazimierz Łalewicz — starszym referentem w Zarządzie Głównym Dóbr Państwowych.

Albin Kajetanowicz — starszym referentem w Zarządzie Stadnin Państwowych.

Jan Kasperowicz — starszym referentem w Wydziale Majątków i Gmachów Sekcji Dóbr Państwowych i Ochrony Lasów.

Józef Iwaszkiewicz — starszym referentem w Urzędzie Meljoracyj Rolnych.

Edmund Matysiak — starszym rachmistrzem w Wydziale Rachuby.

Stefan Mańkowski — referentem w Zarządzie Głównym Dóbr Państwowych.

Jan Wolski — referentem w Wydziale Produkcji Roślinnej.

Stanisław Rządcki — kontrolerem w Zarządzie Głównym Dóbr Państwowych.

starsza kancelistka Emilja Turowska — sekretarką w Kancelarii Głównej Ministerstwa.

Czesław Adamczyk — sekretarzem w Inspekcji Weterynaryjnej w Radomiu.

Zofja Wyganowska — sekretarką w Kancelarii Głównej Ministerstwa.

Marja Drwęska — starszą kancelistką w Kancelarii Głównej Ministerstwa.

Zofja Różycka — starszą kancelistką w Wydziale Rachuby.

Kazimierz Domański — starszym kancelistą w Zarządzie Stadnin Państwowych.